

سخن مدیر

در فایل‌های گذشته آموزشی، نحوه ورود داده و تخمین رگرسیون در داده‌های مقطعی و پانل دیتا در نرم افزار R و رابط کاربری آن یعنی R-Studio آموزش داده شد. در این فایل آموزشی نحوه تخمین مدل‌های پانل و آزمون‌های مربوطه در نرم افزار Matlab آموزش داده می‌شود.

<http://econometrics.blog.ir>

The screenshot shows the MATLAB R2014a environment. The Command Window displays the following output:

```

New to MATLAB? Watch this Video, see Examples, or read Getting Started.
isRobust: 0
>> testdisp(blre)

Baltagi and Li's test for serial correlation and random effects

Pesaran's test of cross sectional dependence

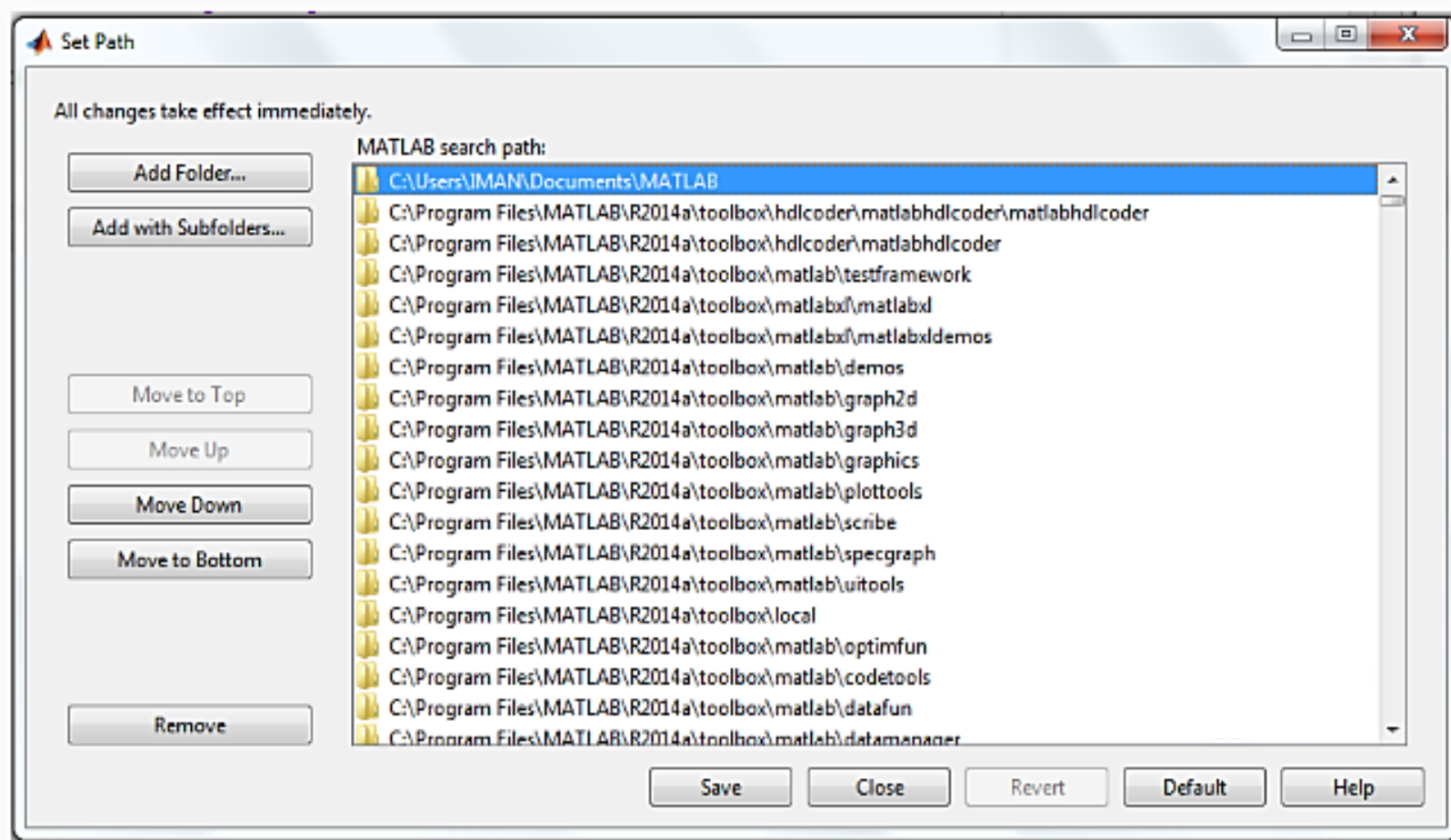
H0: Corr(res_{it}, res_{jt}) = 0 for i != j
CD = 13.046434
p-value = 0.0000
fx >> PanelData in Matlab By HOSSEIN KHANDANI

```

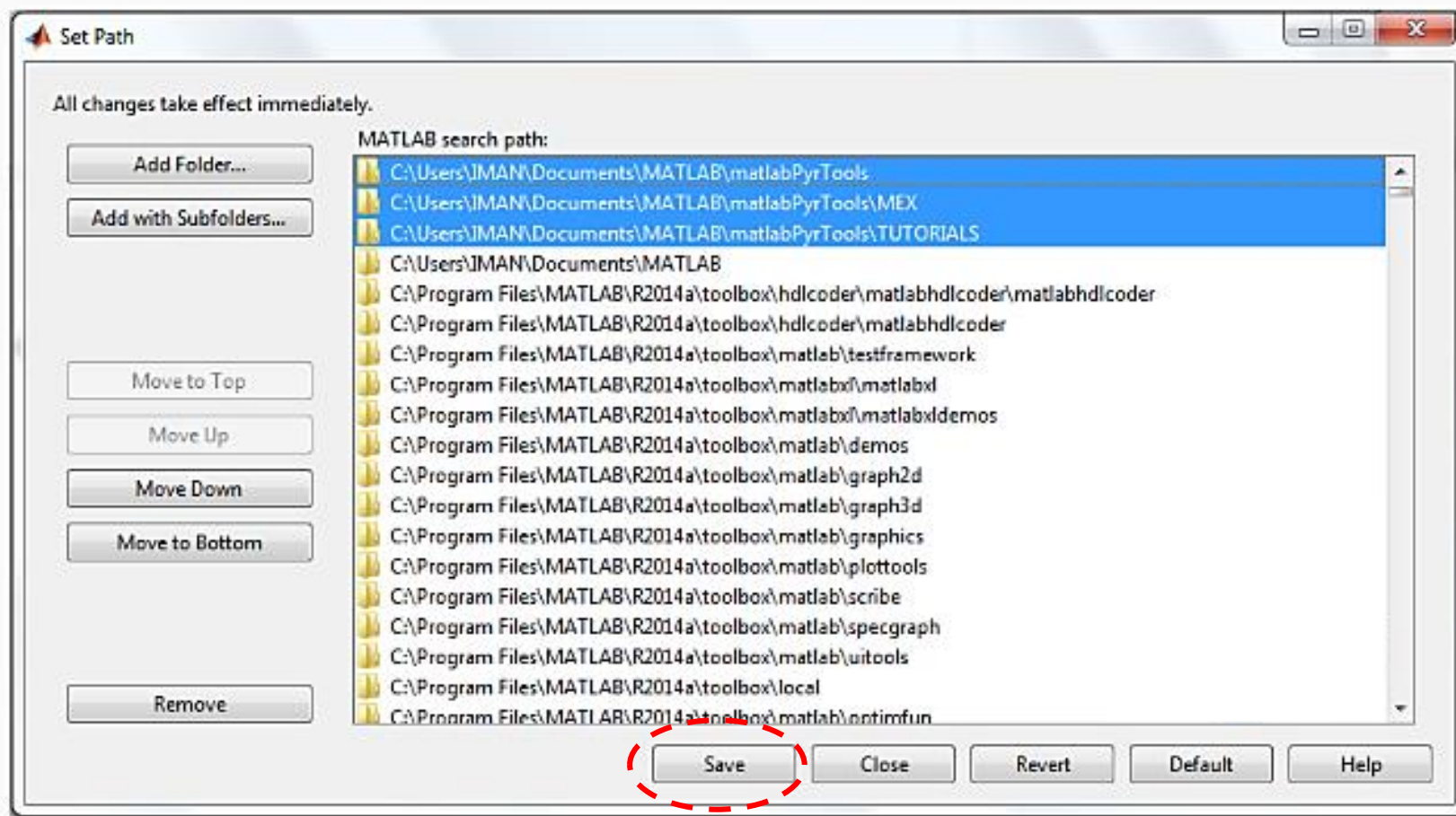
A red-bordered text box contains the following Persian text:

برای انجام آزمون پانل دیتا ابتدای امر باید تولباکس **paneldata** را **دانلود و نصب** نمایید. از این رو برای راحتی کار دانش پژوهان، این تولباکس در همین **وبلاگ** برای دانلود قرار داده شده است. لطفاً قبل از هر کار آنرا نصب و سپس طبق فایل پیش روید. **راهنمای نصب تولباکس در اسلاید بعد** آورده شده است.

اگه فایلی که داریم فشرده هست، اول اکسترکتش می کنیم. فولدر شامل فایل ها رو در مکانی روی هاردمون کپی می کنیم، جایی باشه که نیاز به تغییرش نداشته باشیم، مثلا می تونیم از فولدر Matlab داخل Documents ویندوز استفاده کنیم. هر وقت که مکان این فولدر رو تغییر بدیم، دوباره باید همین کارها رو انجام بدیم. در ادامه داخل Command Window متلب دستور pathtool رو اجرا می کنیم و به پنجره مثل شکل زیر باز میشه:

بعد از اجرای دستور `pathtool`، اگر تمام فایل ها داخل فولدر اصلی قرار داده و فولدری زیرمجموعه فولدر اصلی نیست، گزینه `Add Folder` رو انتخاب می کنیم. در غیر این صورت یعنی اگر داخل فولدر اصلی یک یا چند فولدر دیگه وجود داره، از `Add with Subfolders`... رو انتخاب می کنیم. در ادامه به مسیر مورد نظر میریم و گزینه `Select Folder` رو انتخاب می کنیم. مشابه شکل زیر مسیره های فولدر های تولباکس به مسیره های موجود اضافه میشه، مسیره های اضافی رو هم با `Delete` یا گزینه `Remove` میتونین حذف کنین. در آخر هم گزینه `save` رو انتخاب کنین:

بعد از زدن گزینه `Save` تولباکس نصب و آماده استفاده است.

قبل از پرداختن به تخمین مدل ذکر چند نکته ضروری است:

ساختار داده ها: در زمان وارد نمودن داده ها به نرم افزار باید به مانند نرم افزار استاتا یک ستون برای مقاطع و یک ستون برای زمان در فایل اکسل ایجاد شود. از اینرو به دیتا ست (dataset) مورد استفاده خود، دو ستون به نام های **cross** و **year** اضافه نمایید.

همچنین نکته دیگری که باید بدان اشاره نمود این است که تمامی متغیرها به جز ماتریس متغیرهای توضیحی (**input**) باید بصورت **بردار ستونی (vector)** در متلب وارد شود ولی اگر چند متغیر **توضیحی** وجود دارد نباید هر یک جداگانه و بصورت بردار وارد شود مثلاً اگر ۵ متغیر توضیحی دارید باید یکجا و در غالب یک **ماتریس** ۵ در n وارد شود که n تعداد مشاهدات می باشد.

یعنی مقاطع (**cross**) یک بردار، زمان (**year**) یک بردار، متغیر وابسته (**PGDP**) یک بردار و متغیرهای توضیحی (**input:Tax and Oil**) یک ماتریس هستند.

ساختار صحیح ورود داده‌ها برای مدل پانل در نرم افزار متلب

Name	Value	Min	Max
cross	110x1 double	1	10
input	110x2 double	0.9000	25.1000
pgdp	110x1 double	6.5353...	67436
year	110x1 double	2002	2012

متغیر مقاطع

۱

متغیرهای توضیحی:

۲

شامل درآمدهای مالیاتی و نفتی

متغیر وابسته:

۳

نرخ رشد اقتصادی

متغیر زمان

۴

تخمین مدل اثرات ثابت درون گروهی (Within) پانل در متلب (FixedEffect: FE)

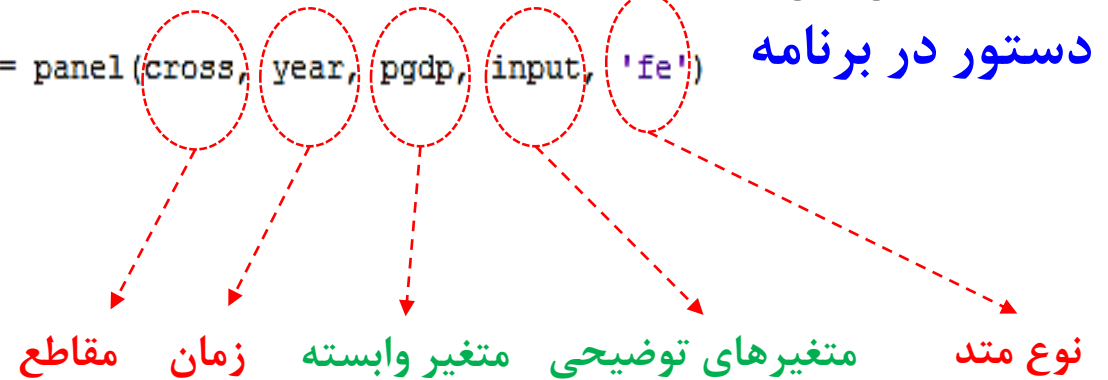
```
Command Window
New to MATLAB? Watch this Video, see Examples, or read Getting Started.

>> fe = panel(cross, year, pgdp, input, 'fe')
fe =

    method: 'FE'
    options: [1x1 struct]
    hasConstant: 0
    isLinear: 1
    isInstrumental: 0
    isPanel: 1
    isRobust: 0
    isAsymptotic: 0
    isSpatial: 0
    isMultiEq: 0
    ynames: {'deptvar'}
    xnames: {2x1 cell}
    znames: NaN
    y: [110x1 double]
    X: [110x2 double]
    Z: NaN
    W: NaN
    Xhat: NaN
    n: 10
    T: 11
    N: 110
    k: 2
```

□ برای تخمین این مدل باید از دستور زیر استفاده شود:

>> fe = panel(cross, year, pgdp, input, 'fe') **دستور در برنامه**

□ برای مشاهده نتایج به مانند استاتا و نرم افزار از دستور زیر استفاده نمایید:

>> estdisp(fe)

همان نامی است که قبلا برای مدل انتخاب کردید.

تخمین مدل اثرات ثابت درون گروهی (Within) پانل در متلب (FixedEffect: FE)

دستور نمایش نتایج

>> estdisp(fe)

Panel: Fixed effects (within) (FE)

N = 110 n = 10 T = 11 (Balanced panel)

R-squared = 0.28600 Adj R-squared = 0.20586

Wald F(2, 98) = 19.627344 p-value = 0.0000

RSS = 4218178325.624482 ESS = 142944926821.425510 TSS = 142944926821.425510

deptvar	Coefficient	Std. Error	t-stat	p-value
var1	12797.092202	6637.494122	1.9280	0.057 *
var2	-4926.852645	889.845347	-5.5368	0.000 ***

ضریب تعیین تعدیل شده

معناداری براساس آماره والد

مشاهده عرض از مبدهای هر مقطع FE:

Command Window

New to MATLAB? Watch this [Video](#), see [Examples](#), or read [Getting Started](#).

دستور نمایش عرض از مبدهای هر مقطع و سطح معناداری آنها


```
>> ieffectsdisp(fe)
```

Individual Effects

id	ieffect	Std. Error	t-stat	p-value
1	87931.041892	18104.583053	4.8568	0.000 ***
2	128034.869522	22330.183601	5.7337	0.000 ***
3	86587.070174	18589.975501	4.6577	0.000 ***
4	94349.238750	18713.583915	5.0418	0.000 ***
5	112210.258766	21207.033887	5.2912	0.000 ***
6	124193.843281	23130.099960	5.3694	0.000 ***
7	103622.045378	20972.827433	4.9408	0.000 ***
8	93948.623795	16583.055394	5.6653	0.000 ***
9	77027.453139	17332.516101	4.4441	0.000 ***
10	115239.992181	23873.323243	4.8271	0.000 ***

تخمین مدل اثرات ثابت بین گروهی (Between) پانل در متلب (BetweenEffect: be)

The between estimation is performed by applying OLS to transformed variables:

$$\hat{\beta}_{be} = (\bar{X}^T \bar{X})^{-1} \bar{X}^T \bar{y}, \quad (6)$$

where \bar{y} and \bar{X} are the group means of the variables. It is called “between” estimator because it takes into account the variation between groups. Again, statistical inference is based on the asymptotic variance-covariance matrix:

$$\text{VAR}(\hat{\beta}_{be}) = S^2 (\bar{X}^T \bar{X})^{-1}, \quad (7)$$

□ برای تخمین این مدل باید از دستور زیر استفاده شود:

```
>> be = panel(id, year, y, X, 'be')
```

دستور در برنامه:

نوع متد تخمین

تخمین مدل اثرات ثابت بین گروهی (Between) پانل در متلب (BetweenEffect: be)

□ برای مشاهده نتایج تخمین، پس از تخمین اثرات بین گروهی از دستور زیر استفاده کنید:

دستور مشاهده نتایج

```
>> estdisp(be)
```

```
Panel: Between estimation (BE)
```

```
N = 110  n = 10  T = 11 (Balanced panel)
```

```
R-squared = 0.63373  Adj R-squared = 0.52908
```

```
Wald F(2, 7) = 6.055713 p-value = 0.0297
```

```
RSS = 492086742.459334 ESS = 146671018404.590670 TSS = 146671018404.590670
```

deptvar	Coefficient	Std. Error	t-stat	p-value
var1	31992.767050	12274.185104	2.6065	0.035 **
var2	-281.165818	894.843534	-0.3142	0.763
CONST	-7631.916673	30151.384397	-0.2531	0.807

```
>> estdisp(be)
```

نام مدل تخمینی

تخمین مدل اثرات ثابت تصادفی پانل در متلب (RandomEffect: RE)

In the panel data model (1) the loss of degrees of freedom can be avoided if the individual effects can be assumed random, where the error component $u_{it} = \mu_i + v_{it}$ includes the i -th invariant time individual effects μ_i and the disturbance v_{it} .

$$y_{it} = \alpha + X_{it}\beta + u_{it}, \quad i = 1, \dots, n, \quad t = 1, \dots, T_i. \quad (8)$$

The individual effect μ_i is assumed independent of the disturbance v_{it} . In addition, individual effects and disturbances are independent of the explanatory variables; i.e., $\text{COV}(X_{it}, \mu_i) = 0$ and $\text{COV}(X_{it}, v_{it}) = 0$ for all i and t . For this reason, the random effects model is an appropriate specification in the analysis of n individuals randomly drawn from a large population. In this context, n is usually large and a fixed effects model would lead to a loss of degrees of freedom.

تخمین مدل اثرات ثابت تصادفی پانل در متلب (RandomEffect: RE)

□ برای تخمین این مدل باید از دستور زیر استفاده شود:

دستور در برنامه

```
>> re = panel(id, year, y, X, 're')
```

نوع متد تخمینی

```
Command Window
New to MATLAB? Watch this Video, see Examples, or read Getting Started

>> re = panel(cross, year, pgdp, input, 're')
re =

    method: 'RE'
    options: [1x1 struct]
    hasConstant: 1
    isLinear: 1
    isInstrumental: 0
    isPanel: 1
    isRobust: 0
    isAsymptotic: 1
    isSpatial: 0
    isMultiEq: 0
    ynames: {'deptvar'}
    xnames: {3x1 cell}
    znames: NaN
    y: [110x1 double]
    X: [110x2 double]
    Z: NaN
    W: NaN
    Xhat: NaN
    n: 10
    T: 11
    N: 110
    k: 3
```

تخمین مدل اثرات ثابت تصادفی پانل در متلب (RandomEffect: RE)

□ برای مشاهده نتایج تخمین، پس از تخمین اثرات تصادفی از دستور زیر استفاده کنید:

```
>> estdisp(re)
```

```
Panel: Random effects (RE)
```

```
N = 110  n = 10  T = 11 (Balanced panel)
```

```
R-squared = 0.36877  Adj R-squared = 0.35698
```

```
Wald Chi2(2) = 34.072172  p-value = 0.0000
```

```
RSS = 5104861107.646309  ESS = 142058244039.403690  TSS = 142058244039.403690
```

deptvar	Coefficient	Std. Error	z-stat	p-value
var1	15102.167026	6114.753140	2.4698	0.014 **
var2	-2569.703622	624.316760	-4.1160	0.000 ***
CONST	57336.451356	16607.387553	3.4525	0.001 ***

```
sigma_mu = 8147.707601
```

```
rho_mu = 0.606657
```

```
sigma_v = 6560.688682
```

```
sigma_1 = 8384.396583
```

```
theta = 0.764071
```

دستور مشاهده نتایج

```
>> estdisp(re)
```

نامی که قبلا برای تخمین انتخاب نموده اید.

آزمون F لیمر (Chow_F Test)

□ برای انتخاب بین دو مدل اثرات ثابت و مدل آمیخته (Pool) از آزمون چاو استفاده می شود.

```
>> effF = effectsftest(fe)
```

دستور آزمون F لیمر

```
effF =  
      test: 'EFFECTSF'  
      value: 17.1331  
      df: [9 98]  
      p: 1.1102e-16  
      isAsymptotic: 0  
      isRobust: 0
```

```
>> testdisp(effF)
```

دستور مشاهده نتایج
آزمون F لیمر

```
F test of individual effects
```

```
H0: All mu_i = 0
```

```
F(9,98) = 17.133071
```

```
p-value = 0.0000
```

چون **prob** زیر ۵ صدم شده است

فرض صفر رد می شود و مدل اثرات ثابت است.

فرضیه صفر: مدل POOL $H_0: \text{All } \mu_i = 0$

فرضیه یک: اثرات ثابت

آزمون هاسمن (Hausman Test)

□ برای انتخاب بین دو مدل اثرات ثابت و اثرات تصادفی از آزمون هاسمن استفاده می‌شود.

```
>> hausman = hausmantest(fe, re)
```

دستور آزمون هاسمن

```
hausman =
    test: 'HAUSMAN'
    value: 16.3005
    df: 2
    p: 2.8867e-04
```

```
isAsymptotic: 0
isRobust: 0
estA: [1x1 struct]
estB: [1x1 struct]
```

دستور مشاهده نتایج
آزمون هاسمن

```
>> testdisp(hausman)
```

Hausman's test of specification

Varname	A:FE	B:RE	Coef. Diff	S.E. Diff
var1	12797.092202	15102.167026	-2305.074825	2581.883470
var2	-4926.852645	-2569.703622	-2357.149023	634.076750

A is consistent under H0 and H1 (A = FE)

B is consistent under H0 (B = RE)

H0: coef(A) - coef(B) = 0

H1: coef(A) - coef(B) != 0

H = 16.300468 ~ Chi2(2)

p-value = 0.0003

چون **prob** زیر ۵ صدم شده است
فرض صفر رد می‌شود و مدل اثرات ثابت است.

فرضیه صفر: اثرات تصادفی $H_0 : \beta_{fe} - \beta_{re} = 0$

فرضیه یک: اثرات ثابت

آزمون ضریب لاگرانژ بروش – پاگان بین RE و Pool (Breusch and Pagan _LMTest)

□ برای انتخاب بین دو مدل اثرات ثابت و اثرات تصادفی از آزمون ضریب لاگرانژ بروش پاگان ۱۹۸۰ استفاده می‌شود.

```
>> bpre = bpretest(re)
```

```
bpre =  
  
      test: 'BPRES'  
      value: 116.0706  
       df: 1  
        p: 0  
isAsymptotic: 1  
   isRobust: 0
```

```
>> testdisp(bpre)
```

دستور آزمون ضریب لاگرانژ

دستور مشاهده نتایج
آزمون ضریب لاگرانژ

Breusch-Pagan's LM test for random effects

Baltagi and Li (1990) version of the Breusch and Pagan (1980) test

H0: sigma2_mu = 0

LM = 116.070607 ~ Chi2(1)

```
p-value = 0.0000
```

چون **prob** زیر ۵ صدم شده است
فرض صفر رد می‌شود و مدل آمیخته نیست.

فرضیه صفر: مدل POOL

H0: sigma2_mu = 0

فرضیه یک: اثرات تصادفی

نکته:

این آزمون زمانی کاربرد دارد که از بین
مدل اثرات fe و re مدل اثرات تصادفی
انتخاب شده باشد.

ملاحظه:

لازم به ذکر است آزمون ضریب لاگرانژ بر روی مدل ما معنا ندارد زیرا در مرحله قبل و طبق آزمون هاسمن از بین دو مدل اثرات ثابت و تصادفی، مدل اثرات ثابت برگزیده شده است. در نتیجه لازم به انجام آزمون ضریب لاگرانژ در این مورد خاص نبود. اما به دلیل آموزش نحوه انجام آن، این آزمون صورت پذیرفته است.

آزمون خودهمبستگی سریالی اثرات ثابت (آزمون ولدریج مختص اثرات ثابت)

□ برای تست خودهمبستگی سریالی پسماندها در مدل اثرات ثابت (fe) می توان از آزمون اختصاصی این متد استفاده نمود. دستور آزمون خودهمبستگی سریالی ولدریج در ذیل آورده شده است.

```
>> woolfe = woolserialtest(fe)
```

دستور آزمون ضریب ولدریج

```
woolfe =
      test: 'WOOLSERIAL'
      value: 54.2081
      df: [1 9]
      p: 4.2696e-05
  isAsymptotic: 0
  isRobust: 0
      rho: -0.1000
```

```
>> testdisp(woolfe)
```

دستور مشاهده نتایج
آزمون ولدریج سریالی

Wooldridge's test for serial correlation

H0: $\text{Corr}(\text{res}_{T-1}, \text{res}_T) = \rho$. No serial correlation

$\rho = -1/(T-1) = -0.100000$

$F(1,9) = 54.208131$

p-value = 0.0000

دستور آزمون در نرم افزار: `woolfe = woolserialtest(fe)`

تفسیر نتایج آزمون:

با توجه به اینکه احتمال آماره آزمون زیر ۵ صدم است، در نتیجه فرضیه عدم خودهمبستگی سریالی رد می شود و مدل مذکور دارای مشکل خودهمبستگی است.

نکته:

-این آزمون مختص مدل اثرات ثابت (FE) است.

آزمون خودهمبستگی سریالی اثرات ثابت (آزمون ولدريج مختص اثرات ثابت)

□ توضیحات آزمون ولدريج سریالی برای اثرات ثابت:

In linear panel data models it is necessary to identify serial correlation in the error term because it biases the standard errors and causes loss of efficiency. We present tests for serial correlation in random and fixed effects models.

`woolserialtest` performs the Wooldridge's test (Wooldridge 2010) for the null hypothesis of no serial correlation in the error term of a fixed effects model. Under the null hypothesis of no serial correlation in the errors, v_{it} , the time demeaned errors of a within regression are negative serially correlated, with correlation $\rho = -1/(T - 1)$. Thus, a test of serial correlation can be performed by regressing the within estimation residuals, \hat{v}_{it} , over their lag, $\hat{v}_{i,t-1}$:

$$\hat{v}_{it} = \alpha + \rho \hat{v}_{it} + \epsilon_{it},$$

and testing whether $\hat{\rho} = -1/(T - 1)$, using a Wald test with clustered standard errors.

آزمون خودهمبستگی سریالی بالتاجی و لی اثرات تصادفی (آزمون ولدریج مختص اثرات تصادفی)

□ برای تست خودهمبستگی سریالی پسماندها در مدل اثرات تصادفی (re) می توان از آزمون اختصاصی این متد استفاده نمود. دستور آزمون خودهمبستگی سریالی بالتاجی و لی در ذیل آورده شده است.

```
>> blre = blserialtest(re)
```

دستور آزمون ضریب بالتاجی و لی

```
blre =
```

```
test: 'BLSERIAL'
```

```
value: 153.8501
```

```
df: 2
```

```
p: 0
```

```
isAsymptotic: 0
```

```
isRobust: 0
```

```
>> testdisp(blre)
```

دستور مشاهده نتایج
آزمون بالتاجی و لی

```
Baltagi and Li's test for serial correlation and random effects
```

```
H0: No random effects and no serial correlation.
```

```
H1: Random effects or serial correlation.
```

```
Chi2(2) = 153.850095
```

```
p-value = 0.0000
```

```
>> blre = blserialtest(re)
```

تفسیر نتایج آزمون:
با توجه به اینکه احتمال آماره آزمون زیر ۵ صدم است، در نتیجه فرضیه عدم خودهمبستگی سریالی رد می شود و مدل مذکور دارای مشکل خودهمبستگی است.

نکته:

-این آزمون مختص مدل اثرات تصادفی (RE) است.

Baltagi and Li's test for serial correlation and random effects

آزمون خودهمبستگی سریالی بالتاجی و لی اثرات تصادفی (آزمون ولدريج مختص اثرات تصادفی)

□ توضیحات آزمون بالتاجی و لی (۱۹۹۰) برای خودهمبستگی سریالی اثرات تصادفی:

In the context of a random effects model `blserialtest` performs the Lagrange multiplier test for first-order serially correlated errors and random effects proposed by Baltagi and Li (1990), as an extension to Breusch and Pagan (1980). This test contrasts the joint null hypothesis of serial correlated and random individual effects. The LM test is based on the OLS residuals and it is asymptotically distributed as a χ^2_2 .

آزمون وابستگی مقطعی پسران (CDtest)

□ برای انجام آزمون وابستگی مقطعی پسران در نرم افزار متلب از دستور زیر استفاده می گردد:

```
>> pesaran = pesarancsdtest(fe)
```

Cross-sectional dependence in the errors may arise because of the presence of common shocks or when the estimated models present spatial dependence in the disturbances. Cross-sectional dependence results in the inefficiency of the usual estimators and an invalid inference when using the standard covariance matrix. This indicates that testing for cross-sectional dependence is important in fitting panel-data models.

`pesarancsdtest` implements Pesaran (2004) cross-sectional dependence (CD) test for balanced and unbalanced panels. Under the null hypothesis of no cross-sectional dependence, the Pesaran's CD statistic is asymptotically distributed as a standard normal.

آزمون وابستگی مقطعی پسران (CDtest)

□ برای انجام آزمون وابستگی مقطعی پسران در نرم افزار متلب از دستور زیر استفاده می گردد:

```
>> pesaran = pesarancsdtest(fe)
pesaran =
      test: 'PESARANCSD'
    value: 13.0464
      df: NaN
       p: 0
isAsymptotic: 0
   isRobust: 0
>> testdisp(pesaran)
```

Pesaran's test of cross sectional dependence

```
H0: Corr(res_{it}, res_{jt}) = 0 for i != j
      CD = 13.046434
p-value = 0.0000
```

فرضیه صفر: عدم وابستگی/استقلال مقاطع

فرضیه یک: وابستگی/همبستگی مقطعی

تفسیر نتایج آزمون:

با توجه به اینکه احتمال آماره آزمون زیر ۵ صدم است، در نتیجه فرضیه استقلال (عدم وابستگی) مقاطع رد می شود و مدل مذکور دارای مشکل همبستگی مقطعی است.

ملاحظه در حالت وابستگی مقطعی

هرگاه بر اساس این روش‌ها وابستگی مقطعی در داده‌های پانل تأیید گردد استفاده از روش‌های مرسوم ریشه واحد پانلی^۷ مانند آزمون‌های لوین و لین^۸ (LL)، ایم، پسران و شین (IPS) و ... احتمال وقوع نتایج ریشه واحد کاذب را افزایش خواهد داد. برای رفع این مشکل در متون اقتصادسنجی آزمون‌های ریشه واحد پانلی متعددی با وجود وابستگی مقطعی پیشنهاد شده است که آزمون ریشه واحد ADF تعمیم یافته به صورت مقطعی (CADF) یا CIPS از آن جمله است.

آموزش آزمون‌های ریشه واحد نسل دوم در حالت وابستگی مقطعی در **وبلاگ** موجود است.

تخمین رگرسیون مقاوم (Robust) در حالت ناهمسانی واریانس

□ برای تخمین این رگرسیون در نرم افزار متلب از دستور زیر استفاده می گردد:

```
>> fer = panel(id, year, y, X, 'fe', 'vartype', 'robust')
```

If we suspect that there exists heteroskedasticity in the residuals, we can compute a robust standard error estimation of the fixed and random effects models. Liang and Zeger (1986) and Arellano (1987) propose an extension of the White (1980) sandwich estimator for panel data models, whose asymptotic properties are studied by Hansen (2007) and Stock and Watson (2008). The correct standard errors should be computed as a clustered-robust standard errors using the observation groups as the different clusters.

$$\text{VAR}(\hat{\beta}) = \frac{n}{n-1} \frac{N-1}{N-k} (\tilde{X}^\top \tilde{X})^{-1} \left[\sum_{i=1}^n \tilde{X}_i^\top e_i e_i^\top \tilde{X}_i \right] (\tilde{X}^\top \tilde{X})^{-1}, \quad (19)$$

where, in the fixed effects estimation, \tilde{X} is the within transformation of the explanatory variables, e are the residuals from the within regression, and the degrees of freedom correction $n/(n-1) \times N/(N-k)$ is usually applied. In a random effects estimation, \tilde{X} is the quasi-time demeaning transformation of the explanatory variables, e the residuals from the random effects regression, and the degrees of freedom correction is $n/(n-1) \times (N-1)/(N-k)$.

The `panel` function allows robust standard errors estimation, both for fixed and random effects, by setting the option `vartype` to `robust`.

تخمین رگرسیون مقاوم (Robust) در حالت ناهمسانی واریانس

□ برای تخمین این رگرسیون در نرم افزار متلب از دستور زیر استفاده می گردد:

```
>> fe_robust = panel(cross, year, pgdp, input, 'fe', 'vartype', 'robust');  
>> estdisp(fe_robust)
```

Panel: Fixed effects (within) (FE)

N = 110 n = 10 T = 11 (Balanced panel)

R-squared = 0.28600 Adj R-squared = 0.20586

Wald F(2, 9) = 6.253628 p-value = 0.0198

RSS = 4218178325.624482 ESS = 142944926821.425510 TSS = 142944926821.425510

Standard errors **robust to heteroskedasticity** adjusted for 10 clusters

deptvar	Coefficient	Rob.Std.Err	t-stat	p-value
var1	12797.092202	17945.940898	0.7131	0.494
var2	-4926.852645	1399.172722	-3.5213	0.007 ***

پایان بخش اول از مجموعه آموزش های نرم افزار Matlab

زکات علم نشر آن است.

Econometrics.blog.ir

مدیریت وب و تهیه کننده:

حسین خاندانی